

Agendapost

Vergadering	Algemeen Bestuur
Onderwerp	Uitbreiding belang VRR in coöperatie AZRR
Agendapunt	3
Datum	24 april 2019

Gevraagde beslissing

1. Instemmen met de uitbreiding van het belang van de VRR in de coöperatie AZRR.
2. Instemmen met de ophanging van AZRR als eigenstandige eenheid van - en onder volledige aansturing door - de VRR.
3. Instemmen met het aangaan van een garantstelling voor AZRR t.b.v. het verkrijgen van externe financiering.
4. De colleges van B&W in de gelegenheid stellen om de ontwikkeling zoals genoemd onder beslispunt 1 t/m 4 met de gemeenteraden te bespreken, middels bijgaande brief.

NB: Het eerste deel van de behandeling van dit agendapunt vindt in beslotenheid plaats. Tijdens dit besloten gedeelte wordt u door KPMG geïnformeerd over de uitkomsten van het beperkte due diligence onderzoek dat de afgelopen maand heeft plaatsgevonden naar de over te nemen activa, passiva en personeel van de BIOS. Vertegenwoordigers van Stibbe zijn ook aanwezig voor eventuele beantwoording van juridische vragen. Het tweede - openbare deel - van de vergadering is ingeruimd voor daadwerkelijke besluitvorming.

Toelichting

AmbulanceZorg Rotterdam-Rijnmond (AZRR) is dé coöperatie die sinds 2013 de ambulancezorg in Rotterdam-Rijnmond uitvoert, overeenkomstig de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ) en daarmee de houder is van de RAV-vergunning. De coöperatie bestaat op dit moment uit medewerkers in dienst van de BIOS-groep en VRR. In de huidige situatie heeft de ambulancezorg reeds een aparte begroting met een eigen financieringsstructuur. De ambulancedienst wordt gefinancierd vanuit de zorgverzekeraars en de VRR is op dit moment al voor 67% eigenaar van de coöperatie. Echter de daadwerkelijke zeggenschap van de VRR bedraagt op dit moment 50%.

In de bijeenkomst van 1 april jl. heeft de portefeuillehouder GHOR en Ambulancezorg - dhr. Lamers - u in vertrouwelijkheid geïnformeerd over de intentie om het belang van de VRR in de coöperatie uit te breiden tot 100%, zodat de VRR het volledig belang verkrijgt in de coöperatie AZRR. Dit voornemen is vastgelegd in een intentieovereenkomst die de komende maanden verder uit wordt gewerkt.

Aanleiding intentie tot uitbreiding belang

De prestaties van de ambulancezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond staan sinds langere tijd onder druk. Zorgen over de prestaties hebben geleid tot een rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), waarin een aantal aanbevelingen is gedaan om de prestaties te verbeteren. In de rapporten van IGJ en het door de AZRR geïnitieerde rapport Holsappel is ook gewezen op het feit dat de 'governance' van AZRR meer stroomlijning behoeft. Dit is ook het standpunt van zorgverzekeraars (Zilveren Kruis Achmea en DSW), die hebben aangegeven dat het wenselijk is dat wijziging komt in de governance van AZRR. Vanaf de oprichting van AZRR is de huidige governancestructuur suboptimaal geweest, maar heeft deze wel goedkeuring verkregen.

In een thematische bijeenkomst met de leden van het Algemeen Bestuur VRR in oktober 2018, zijn eveneens de zorgpunten over de governance van AZRR gedeeld en is geconstateerd dat deze verstevigd dient te worden door eenduidige aansturing, met als resultaat dat de kwaliteit van de ambulancezorg op een hoger niveau wordt gebracht.

De afgelopen maanden zijn mede naar aanleiding van de aanbevelingen van IGJ, intensieve gesprekken gevoerd tussen VRR en de BIOS-groep om te onderzoeken of de constructie van de AZRR en de governancestructuur verbeterd kan worden. Uitgangspunt hierbij is het behoud van een uitstekende patiëntenzorg, uitgevoerd door het huidige personeel van de VRR en BIOS-groep. Vastgesteld is dat dit het meest optimaal gerealiseerd kan worden door de ambulancezorg in een eenduidig aangestuurde organisatie onder te brengen.

Onderzochte alternatieven

Er zijn in principe vijf mogelijke en belangrijke alternatieven onderzocht:

a) Instandhouding huidige situatie .

- De huidige samenstelling van het coöperatieve construct blijft intact en ongewijzigd. Dit zou betekenen dat de mogelijkheden tot de gewenste vereenvoudiging van de governancestructuur en de verbetering van de effectiviteit van de governance tot een minimaal niveau beperkt zou worden.
- Mogelijkheden tot verdere optimalisatie van de bedrijfsvoering en daarmee de kwaliteit van de patiëntenzorg, zouden weinig perspectief bieden omdat het verschil in handelen tussen publieke (VRR) en private (BIOS) partijen zich kenmerkt in het winst oogmerk van de BIOS. Dit in tegenstelling tot de VRR die zich als overheidsorgaan richt op een sluitende en in evenwicht zijnde begroting. De Wet toelating zorginstellingen (WTzi), gaat uit van een goed evenwicht tussen bestuur en toezicht. Bij instandhouding van de huidige situatie is geen sprake van dit evenwicht.
- De huidige governancestructuur maakt het moeilijk om strategische besluitvorming te laten plaatsvinden.
- Dit betekent dat AZRR niet die kwaliteitsverbetering kan maken en er geen aanpassing plaats vindt tussen bestuur en toezicht die nodig zijn voor een eventueel a.s. aanbesteding danwel nieuwe gunning.

b) VRR treedt uit de AZRR en BIOS neemt personeel en materieel over van de VRR

- BIOS heeft nu voor 1/3 een belang in de coöperatie en moet dan het VRR-belang van 2/3 overnemen. Dit zou leiden tot een forse investering voor de BIOS, die onhaalbaar is.
- Daarnaast zou +/- 225 fte van de VRR overgaan in dienstbetrekking bij de BIOS. Het VRR-ambulance personeel valt onder dezelfde CAO als het ambulancepersoneel bij de BIOS. Echter valt het personeel van de VRR - dat ook een ambtenarenstatus heeft - onder het ABP-pensioen en het personeel van de BIOS onder het PFZW-pensioen. Voor deelname aan het ABP-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 70% in de premie en deelname aan het PFZW-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 50% in de premie. Door een overgang van de VRR naar BIOS zou dus ook het pensioenfonds veranderen. Aan deze overgang zijn enorme kosten verbonden (kan oplopen tot miljoenen euro's).
- Bovenstaande staat nog los van het eventuele verlies van individuele opgebouwde of verkregen pensioenrechten.
- Dit zou wel de mogelijkheid bieden om de huidige governancestructuur verder te vereenvoudigen en de effectiviteit van de governance te vergroten.

c) BIOS treedt uit de AZRR en VRR neemt personeel en materieel over van de BIOS

- Dit zou betekenen dat de VRR als achterblijvend lid in de coöperatie het 1/3 belang overneemt van de BIOS en verkrijgt daarmee het volledige belang. Dit zou de mogelijkheid bieden de huidige governancestructuur verder te vereenvoudigen en de effectiviteit van de governance vergroten.
- Daartegenover zou het personeel en materieel van de BIOS naar de VRR overgaan. Dit zou betekenen dat het personeel van de BIOS zou overgaan naar het pensioenfonds ABP, dat direct zou leiden tot extra personeelslasten i.v.m. andere verhouding van werkgevers- en werknemersbijdrage aan de pensioenpremie. Door een overgang van de BIOS naar de VRR zou dus ook het pensioenfonds veranderen. Aan deze overgang zijn enorme kosten verbonden (kan oplopen tot miljoenen euro's). Voor deelname aan het ABP-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 70% in de premie en deelname aan het PFZW-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 50% in de premie.

- Als de VRR het personeel van de BIOS zou overnemen zou dit een onzekerheid zijn in aanloop naar de besluitvorming van de minister op 1 januari 2021. Mocht de minister besluiten om de ambulancezorg aan te besteden, dan heeft de VRR meer dan 100 fte extra op de loonlijst staan.
- Door de investering die de VRR zou moeten doen voor de overname van het belang, en het personeel en materieel, zou de balans van de VRR verlengd moeten worden en de begroting gewijzigd. Hiermee zou deze transitie voor de VRR niet budgetneutraal verlopen.

d) BIOS, AZRR en VRR gaan over tot een fusie

- BIOS heeft nu voor 1/3 een belang in de coöperatie en de VRR een 2/3 belang. Qua zeggenschap is dit 50-50. Dit zou leiden tot een forse investering voor AZRR en/of VRR.
- Daarnaast zou +/- 225 fte van de VRR overgaan in dienstbetrekking bij de AZRR. Het VRR-ambulance personeel valt onder dezelfde CAO als het ambulance personeel bij de BIOS. Echter valt het personeel van de VRR - dat ook een ambtenarenstatus heeft - onder het ABP-pensioen en het personeel van de BIOS onder het PFZW-pensioen. Door een overgang van de VRR naar de AZRR zou dus ook het pensioenfonds veranderen. Aan deze overgang zijn enorme kosten verbonden (kan oplopen tot miljoenen euro's).
- Bovenstaande staat nog los van het eventuele verlies van individuele opgebouwde of verkregen pensioenrechten.
- Door het gedeeld eigenaarschap zou de huidige governancestructuur niet verbeteren en de effectiviteit van de governance niet vergroten.
- De ambulancedienst binnen de Regio Rotterdam Rijnmond wordt daarmee een 100% private onderneming.

e) BIOS treedt uit de AZRR en AZRR neemt personeel en materieel over van de BIOS

- Dit betekent dat de VRR als achterblijvend lid in de coöperatie het 1/3 belang overneemt van de BIOS en verkrijgt daarmee het volledige belang. Dit betekent dat de mogelijkheid ontstaat de huidige governancestructuur te vereenvoudigen en de effectiviteit van de governance verder te vergroten.
- Het personeel en materieel van de BIOS gaat over naar de AZRR, waardoor het personeel onder hetzelfde pensioenfonds (PFZW) blijft vallen. Voor deelname aan het ABP-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 70% in de premie en deelname aan het PFZW-pensioen geldt een werkgeversbijdrage van 50% in de premie. Dit voorkomt forse extra overstapkosten en blijven eventuele individuele opgebouwde of verkregen pensioenrechten behouden.
- De balans van de coöperatie wordt in beperkte zin verlengd door extra investering voor overname van het belang en personeel en materieel. De VRR staat borg voor de AZRR t.b.v. het verkrijgen van de externe financiering.
- Voor VRR neemt de balans in omvang niet toe en wordt er alleen aangegeven dat een garantstelling is verleend t.b.v. de AZRR. Daarnaast vindt er aanvulling plaats op de paragraaf verbonden partijen.
- Voor de VRR leidt deze transitie niet tot een begrotingswijziging en kan dit voor de gemeenten budgetneutraal uitgevoerd worden.

Op basis van bovenstaande scenario's is gekozen de intentieoverkomst te baseren op de variant E.

Uitbreiding belang en effect van uittreding BIOS uit AZRR

AZRR neemt bij effectuering, de diensten over die BIOS verleent voor de coöperatie AZRR. Overeen gekomen is dat de AZRR géén aandelen of BV's overneemt. Evenmin neemt de AZRR overhead van BIOS groep over. De AZRR is de houder van de RAV-vergunning en wordt om die reden in stand gehouden.

Concreet betekent dit dat de AZRR het volgende overneemt:

- 101 fte (bruto 111 fte), inclusief teamleiders
- 30 ambulances, 8 andere voertuigen
- Beperkt aantal bestaande huurcontracten i.v.m. huisvesting
- Beperkt aantal leasecontracten i.v.m. ambulances

Synergie van uitbreiding belang in de coöperatie

De VRR gaat ervan uit dat het onderbrengen van de ambulancezorg in één organisatie niet alleen zal bijdragen aan een eenduidige governance, maar ook voor meer eenduidigheid zal zorgen in regie op het bevorderen van de kwaliteitsprestaties. Strategische besluitvorming zal bij het onderbrengen van de ambulancezorg in één organisatie, over minder schijven lopen. Ook biedt dit de mogelijkheid voor de ambulancedienst om zich nog meer en beter te profileren als aantrekkelijk werkgever met een sterke en onafhankelijke positie op de arbeidsmarkt. Dit zal naar verwachting van positieve invloed zijn op het behoud van en aantrekken van nieuw personeel.

Op operationeel vlak betekent de uitbreiding van het VRR-belang in de coöperatie tot 100%, dat de VRR voortaan maximale invloed op bijvoorbeeld het ambulance spreidingsplan kan uitoefenen. Daarmee kunnen ambulanceposten nog meer dan voorheen effectief gepositioneerd worden. Ook het BIOS- en VRR-personeel, dat nu nog in verschillende werkroosters de diensten draait, zal in één gezamenlijk rooster gaan werken zodat personeel (en materieel) efficiënter kan worden ingezet.

Personele consequenties en organisatorische inbedding

In de intentieovereenkomst die VRR en BIOS-groep zijn overeengekomen, is bepaald dat - bij effectuering - alle betrokken (ambulance)-medewerkers van BIOS-groep in dienst treden van de coöperatie AZRR. Voor alle medewerkers is afgesproken dat dit wordt gerealiseerd met behoud van het huidige salaris en rechtspositie. De aanstelling van VRR-personeel blijft ongewijzigd. Al het BIOS (ambulance) materieel gaat ook over naar de coöperatie. In diverse informatiebijeenkomsten voor personeel wordt ingegaan op evt. vragen van medewerkers. Daarnaast is de VRR intensief in gesprek met de ondernemingsraden en georganiseerd overleg.

Na de voorgenomen uitbreiding van het belang van VRR in de coöperatie, blijft de AZRR in formele zin een eigenstandige eenheid binnen de kaders van de VRR. Daarmee komt zij in materiële zin volledig binnen de aansturing van de VRR te vallen. Dit biedt optimale mogelijkheden voor vereenvoudiging van de aansturing van AZRR en optimalisatie van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

Financieel

Beperkte due diligence

Omdat sprake is van louter een overname van activa/passiva en personeel en geen overname van aandelen van de BIOS of de gehele besloten vennootschap, wordt een beperkte due diligence uitgevoerd. Deze is primair gericht op het zekerstellen dat door BIOS aan de verplichtingen is voldaan op de datum van de overdracht.

Lening

De VRR neemt een 100% belang in de Coöperatie AZRR. Dit betekent dat het belang van de VRR financieel gezien van 67% wordt verhoogd naar 100% en er sprake is van 100% zeggenschap. Met het 100% belang neemt ook de verantwoordelijkheid voor de bestaande risico's toe van 67% naar 100%. In de begroting van de VRR betekent dit dat in de paragraaf verbonden partijen het 100% belang in de AZRR wordt meegenomen.

AZRR zal voor de bekostiging van uittreding van de BIOS en de overname van de daarbij behorende activa een lening afsluiten, met een looptijd van 15 jaar. De VRR zal zich bij instemming garantstellen voor deze lening. Offertes voor financiering worden opgevraagd bij BNG en NWB. De inzet van de coöperatie AZRR is erop gericht voor de financiering een deel van de zogenaamde 'vrije marge' te gebruiken. Hierover vinden op 1 mei 2019 gesprekken plaats met zorgverzekeraars. In de exploitatie van AZRR kunnen de lasten van de noodzakelijke investering worden opgenomen.

De verwerking van de effectuering van deze investering heeft geen rechtstreeks effect op de begroting van de VRR, en zal nader toegelicht worden in de 2^e begrotingswijziging van 2019. Voor de gemeenten is de uitbreiding van het belang van de VRR in de coöperatie budgettair neutraal.

Garantstelling

In het Treasurystatuut van de VRR is m.b.t. garantstelling het volgende opgenomen:

Voor uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

“De veiligheidsregio verstrekt geen leningen of garanties aan derden. Uitzonderingen hierop dienen door de veiligheidsregio in relatie tot haar publieke taak te worden gemotiveerd richting het Algemeen Bestuur”.

Gezien het besluit tot een 100% belang van de VRR binnen de Coöperatie AZRR is de garantstelling gerechtvaardigd. In de begroting van de VRR zal de garantstelling worden meegenomen onder de paragraaf “niet uit de balans blijvende verplichtingen”.

Risico's

Bij de voorgenomen uitbreiding van het belang in de AZRR en overname van de activa/passiva en personeel, doet zich een aantal risico's voor. Naast de alledaagse risico's die al beheerst worden in de dagelijkse bedrijfsvoering, noemen wij hier alleen de specifieke systeemrisico's:

- **Juridisch:** De Regeling Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ) loopt af per 1 januari 2021. Diverse opeenvolgende bewindslieden hebben nog geen helder beeld geschetst van hoe de toekomst van de ambulancezorg eruit komt te zien, na het aflopen van de TWAZ. Mocht er na 1 januari 2021 sprake zijn van een aanbesteding of gunningsprocedure voor de ambulancezorg, dan zal de AZRR onder aansturing van de VRR er beter voor staan t.a.v. governance en kwaliteit van patiëntenzorg en bedrijfsvoering. Met de overname van het personeel en activa/passiva uit de BIOS staat de AZRR klaar voor een nieuwe aanbesteding of gunningsprocedure.

Verdere besluitvormingsroute en tijdpad na vergadering AB 24 april

- Algemeen bestuur neemt in vergadering 24 april besluit op hoofdlijnen
- Vervolgens is sprake van 3 fases in de verdere besluitvorming
  1. Colleges B&W worden in gelegenheid gesteld het voornemen tot uitbreiding VRR belang in coöperatie AZRR met de gemeenteraden te bespreken (reacties kunnen ingediend worden tot 24 mei).
  2. Definitief maken koopovereenkomst (31 mei)
  3. Feitelijke overdracht van activa en personeel (uiterlijk 1 oktober), daarmee is de uitbreiding van het belang van de VRR in de coöperatie AZRR een feit.

Bijlagen

Concept brief aan colleges B&W i.v.m. informeren gemeenteraden